

Cuprins

ABREVIERI FOLOSITE ÎN PREZENTA LUCRARE	13
PREFAȚĂ LA EDIȚIA A IV-A.....	15
CAPITOLUL I. INTRODUCERE ÎN STUDIUL DREPTULUI ADMINISTRATIV	17
Secțiunea 1. Dreptul administrativ și știința administrației.....	17
1. Dreptul administrativ – ramură a dreptului public	17
2. Știința administrației.....	23
Secțiunea a 2-a. Noțiunea și obiectul dreptului administrativ.....	25
Secțiunea a 3-a. Definiția și trăsăturile dreptului administrativ	29
1. Definiția dreptului administrativ	29
2. Trăsăturile dreptului administrativ	31
Secțiunea a 4-a. Actualități și perspective ale dreptului administrativ.....	35
1. Dreptul la o bună administrare	35
2. Perspective ale dreptului administrativ.....	36
Secțiunea a 5-a. Codificarea dreptului administrativ	41
CAPITOLUL AL II-LEA. CONCEPTE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV	45
Secțiunea 1. Considerații generale	45
Secțiunea a 2-a. Noțiunea de autoritate publică potrivit Constituției României	48
Secțiunea a 3-a. Noțiunea de administrație publică potrivit Constituției României.....	51
Secțiunea a 4-a. Definiția și trăsăturile administrației publice.....	57
1. Definiția administrației publice	57
2. Trăsăturile administrației publice	60
Secțiunea a 5-a. Principiile generale aplicabile administrației publice	61
1. Principiul legalității	62
2. Principiul egalității	64
3. Principiul transparenței.....	64
4. Principiul proporționalității	65

5. Principiul satisfacerii interesului public	66
6. Principiul imparțialității	67
7. Principiul continuității	67
8. Principiul adaptabilității	68
Secțiunea a 6-a. Unitățile administrativ-teritoriale	68

CAPITOLUL AL III-LEA. TEORIA SEPARAȚIEI PUTERILOR ÎN STAT ANALIZATĂ DIN PERSPECTIVA DREPTULUI

ADMINISTRATIV	74
Secțiunea 1. Considerații generale	74
Secțiunea a 2-a. Contribuția jurisprudenței Curții Constituționale la cristalizarea principiului separației puterilor în stat	79
Secțiunea a 3-a. Rolul executivului în dreptul public actual.....	89
Secțiunea a 4-a. Raportul dintre executiv și administrația publică în contextul actual	92

CAPITOLUL AL IV-LEA. IZVOARELE. NORMELE.

RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	99
Secțiunea 1. Izvoarele dreptului administrativ	99
1. Concept și clasificare.....	99
1.1. Izvoarele scrise ale dreptului administrativ	100
1.1.1. Constituția	100
1.1.2. Legea organică și legea ordinară.....	103
1.1.3. Ordonanțele și Hotărârile Guvernului.....	105
1.1.4. Actele autorităților administrației publice locale	106
1.1.5. Tratatelor și convențiile internaționale	107
1.1.6. Jurisprudența	109
1.2. Izvoarele nescrise.....	112
1.2.1. Obiceiul	112
1.2.2. Principiile generale ale dreptului	113
1.2.3. Doctrina.....	115
Secțiunea a 2-a. Normele dreptului administrativ.....	115
1. Conceptul de normă de drept administrativ.....	115
2. Clasificarea normelor de drept administrativ	116
3. Cadrul legal aplicabil normelor de drept administrativ. Elemente de tehnică normativă.....	118
4. Structura normei de drept administrativ	121

4.1. Structura internă sau logico-juridică a normei de drept administrativ.....	121
4.2. Structura externă a normei de drept administrativ	123
Secțiunea a 3-a. Raporturile de drept administrativ	125
1. Conceptul de raport de drept administrativ	125
2. Trăsăturile raportului de drept administrativ	126
3. Elementele raportului de drept administrativ	129
4. Clasificarea raporturilor de drept administrativ.....	132
5. Raporturile de drept administrativ, potrivit Codului administrativ	134
CAPITOLUL AL V-LEA. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	138
Secțiunea 1. Cadrul constituțional al instituției prezidențiale	138
Secțiunea a 2-a. Argumente constituționale privind regimul politic din România.....	139
Secțiunea a 3-a. Cadrul constituțional privind funcția Președintelui României	141
1. Rolul Președintelui României	141
2. Procedura alegerii în funcție a Președintelui României.....	145
3. Mandatul Președintelui României.....	149
4. Imposibilitatea exercitării funcției de către Președintele României ...	150
Secțiunea a 4-a. Atribuțiile Președintelui României	152
1. Clasificarea atribuțiilor Președintelui României.....	152
2. Analiza atribuțiilor Președintelui României în raporturile sale cu Parlamentul	154
2.1. Adresarea de mesaje de către Președintele României.....	154
2.2. Convocarea Parlamentului în sesiuni	156
2.3. Dizolvarea Parlamentului.....	157
2.4. Promulgarea legii	157
3. Analiza atribuțiilor Președintelui României în raport cu Guvernul.....	161
3.1. Desemnarea candidatului pentru funcția de prim-ministru	162
3.2. Numirea Guvernului pe baza votului de încredere acordat de Parlament	162
3.3. Noutăți aduse de Codul administrativ remanierii guvernamentale	164
3.4. Consultarea Guvernului	166
3.5. Participarea Președintelui României la ședințele Guvernului	166

4. Analiza atribuțiilor Președintelui României în raport cu alte autorități publice	167
5. Analiza atribuțiilor Președintelui României în domeniul apărării și în cazuri excepționale	167
6. Analiza atribuțiilor Președintelui României în domeniul politicii externe	168
7. Analiza atribuțiilor Președintelui României în raporturile cu justiția	173
8. Analiza atribuțiilor Președintelui României în raporturile cu poporul.....	175
9. Alte atribuții ale Președintelui României	176
Secțiunea a 5-a. Actele Președintelui României	179
1. Cadrul constituțional aplicabil.....	179
2. Regimul juridic al actelor politice ale Președintelui României	180
3. Regimul juridic al decretelor Președintelui României.....	182
Secțiunea a 6-a. Răspunderea Președintelui României	185
1. Considerații generale	185
2. Răspunderea politică a Președintelui României	185
3. Procedura de suspendare din funcție a Președintelui României	187
4. Răspunderea penală a Președintelui României.....	191
5. Procedura punerii sub acuzare a Președintelui României pentru înaltă trădare	193
Secțiunea a 7-a. Administrația prezidențială.....	196
CAPITOLUL AL VI-LEA. GUVERNUL ROMÂNIEI.....	198
Secțiunea 1. Rolul și structura Guvernului	198
1. Considerații generale	198
2. Rolul Guvernului	199
2.1. Rolul Guvernului potrivit Codului administrativ.....	201
2.2. Structura Guvernului.....	204
Secțiunea a 2-a. Regimul investiției Guvernului	205
1. Considerații generale	205
2. Etapele procedurii de investiție a Guvernului	206
Secțiunea a 3-a. Durata mandatului și statutul membrilor Guvernului.....	212
1. Durata mandatului membrilor Guvernului	212
2. Condiții cerute pentru funcția de membru al Guvernului.....	212
3. Incompatibilități ale funcției de membru al Guvernului	213

4. Prevederile Codului administrativ referitoare la compatibilitatea funcției de ministru cu desfășurarea de activități didactice	215
5. Încetarea funcției de membru al Guvernului	216
Secțiunea a 4-a. Statutul primului-ministru.....	218
1. Activitatea și atribuțiile Prim-ministrului conform Codului administrativ	221
Secțiunea a 5-a. Organizarea și funcționarea Guvernului	222
1. Organizarea și funcționarea Guvernului, potrivit Codului administrativ	222
2. Atribuțiile Guvernului conform Codului administrativ	225
3. Ședința plenului Guvernului	226
Secțiunea a 6-a. Actele Guvernului	228
1. Considerații generale	228
2. Actele Guvernului conform Codul administrativ	232
3. Regimul juridic al hotărârilor Guvernului	234
4. Regimul juridic al Ordonanțelor Guvernului.....	236
Secțiunea a 7-a. Controlul parlamentar	242
1. Considerații generale	242
2. Obligația Guvernului de a informa Parlamentul.....	244
3. Controlul prin întrebări, interpelări și anchete.....	245
Secțiunea a 8-a. Răspunderea membrilor Guvernului.....	246
1. Considerații generale	246
2. Moțiunea de cenzură.....	248
3. Angajarea răspunderii Guvernului de către Primul-ministru.....	249
4. Răspunderea penală a membrilor Guvernului	252
5. Procedura de urmărire și judecare penală a membrilor Guvernului ...	254

CAPITOLUL AL VII-LEA. ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ DE SPECIALITATE

256

Secțiunea 1. Caracteristici generale ale administrației centrale de specialitate	256
1. Scurte considerații generale	256
2. Înființarea și desființarea ministerelor	258
3. Organizarea ministerelor	259
4. Atribuțiile miniștrilor.....	260
4. Actele miniștrilor	262
5. Forțele armate	264

Secțiunea a 2-a. Serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale ale administrației	264
Secțiunea a 3-a. Administrația centrală autonomă	266
1. Consiliul Suprem de Apărare a Țării.....	267

CAPITOLUL AL VIII-LEA. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ ÎN ROMÂNIA	270
Secțiunea 1. Principiile de organizare și funcționare ale administrației publice locale	270
1. Considerații generale	270
2. Principiile aplicabile administrației publice locale, potrivit Codului administrativ	272
2.1. Principiul descentralizării	273
2.2. Principiul deconcentrării.....	276
2.3. Principiul autonomiei locale	279
2.4. Principiul consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit	284
2.5. Principiul eligibilității autorităților administrației publice locale	286
2.6. Dreptul minorităților de a-și folosi limba maternă în relațiile cu administrația publică.....	288
2.6.1. Dreptul minorităților de a-și folosi limba maternă în relațiile cu administrația publică potrivit Codului administrativ	289
2.7. Principiul legalității	293
2.8. Principiul cooperării	296
2.9. Principiul responsabilității	298
2.10. Principiul constrângerii bugetare	299
Secțiunea a 2-a. Consiliul local.....	300
1. Mandatul Consiliului local	303
2. Funcționarea Consiliilor locale.....	304
3. Actele Consiliului local	306
4. Răspunderea consilierilor și a Consiliului local	307
5. Sancțiunile disciplinare aplicabile consilierilor locali și județeni, potrivit Codului administrativ	309
Secțiunea a 3-a. Primarul	310
1. Mandatul primarului.....	312
2. Actele primarului.....	315

3. Atribuțiile primarului.....	316
4. Răspunderea primarului.....	317
5. Viceprimarul.....	318
6. Secretarul general al unității administrativ-teritoriale.....	319
Secțiunea a 4-a. Consiliul județean.....	321
1. Constituirea Consiliului județean.....	322
2. Atribuțiile Consiliului județean.....	323
3. Funcționarea și actele Consiliului județean.....	325
4. Răspunderea Consiliului județean.....	326
Secțiunea a 5-a. Președintele Consiliului județean.....	327
1. Rolul președintelui Consiliului județean.....	328
2. Atribuțiile președintelui Consiliului județean.....	328
3. Actele președintelui Consiliului județean.....	330
4. Răspunderea pentru actele administrative emise potrivit Codului administrativ.....	331
5. Concluzii!.....	333
Secțiunea a 6-a. Prefectul.....	334
1. Considerații generale.....	334
2. Ocuparea funcției de prefect sau subprefect.....	336
3. Instituția prefectului.....	337
4. Incompatibilitățile funcției de prefect și subprefect.....	338
5. Conflictul de interese.....	338
6. Atribuțiile prefectului potrivit Codului administrativ.....	339
7. Actele prefectului.....	341
8. Controlul de legalitate - tutela administrativă.....	342
9. Răspunderea prefectului și a subprefecților.....	343
Subprefectul.....	343
CAPITOLUL AL IX-LEA. FUNCȚIA PUBLICĂ.....	344
Secțiunea 1. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționar public.....	344
Secțiunea a 2-a. Definiția funcției publice și a funcționarului public.....	348
1. Definiția funcției publice.....	350
2. Definiția funcționarului public.....	351
Secțiunea a 3-a. Numirea în funcția publică.....	356
1. Condiții pentru ocuparea unei funcții publice.....	356
2. Ocuparea funcției publice.....	360

3. Incompatibilități	361
4. Trăsăturile actului de numire într-o funcție publică	365
Secțiunea a 4-a. Clasificarea funcțiilor publice.....	366
Secțiunea a 5-a. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici	369
1. Îndatoririle funcționarilor publici	372
Secțiunea a 6-a. Răspunderea funcționarilor publici.....	377
1. Abaterea disciplinară.....	380
Secțiunea a 7-a. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public.....	386
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	391

Cuprins

ABREVIERI FOLOSITE ÎN PREZENTA LUCRARE.....	13
INTRODUCERE.....	15
TEMA 1. NOȚIUNI INTRODUCATIVE	17
1. Dreptul administrativ	17
2. Delimitarea între drept public și drept privat	19
3. Noțiunile de „regim de putere publică”, „serviciu public”, „interes public”	19
4. Principiile generale aplicabile administrației publice	22
5. Aplicații practice	23
5.1. Întrebări.....	23
5.2. Teme de referat:	24
5.3. Test-grilă.....	24
5.4. Speță	27
5.5. Bibliografie	28
5.6. Legislație incidentă.....	30
TEMA 2. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	31
1. Teoria separației puterilor în stat.....	31
2. Noțiunea de administrație publică.....	33
3. Noțiunea de autorități publice potrivit Constituției României	35
4. Analiza art. 52 din Constituție referitor la sfera administrației publice	37
5. Relația executiv-administrație publică	39
6. Aplicații practice	40
6.1. Întrebări.....	40
6.2. Teme de referat	41
6.3. Test-grilă.....	41
6.4. Spețe	46
6.5. Bibliografie	49
6.6. Legislație incidentă.....	51
TEMA 3. IZVOARELE, NORMELE ȘI RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	53
1. Izvoarele dreptului administrativ	53

2. Norma de drept administrativ: definiție, trăsături, structură, clasificare	60
2.1. Definiția normei juridice	60
2.2. Trăsăturile normei juridice	61
2.3. Structura normei de drept administrativ	61
2.3.1. Structura internă, logico-juridică a normei de drept administrativ	61
2.3.2. Structura tehnico-legislativă a normei de drept administrativ	64
3. Raporturile de drept administrativ	64
4. Aplicații practice	67
4.1. Întrebări	67
4.2. Teme de referat	68
4.3. Test-grilă	68
4.4. Spețe	73
4.4.1. Speța nr. 1	73
4.4.2. Aplicație	74
4.5. Bibliografie	77
4.6. Legislație incidentă	78
TEMA 4. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	80
1. Structura de stat, forma de guvernământ, regim politic	80
2. Regimul semiprezidențial atenuat din România	80
3. Instituția Președintelui	82
3.1. Alegerea Președintelui: art. 81-82 din Constituție și Legea nr. 370/2004 privind alegerea Președintelui României	82
3.2. Durata mandatului: art. 83 din Constituție	83
3.3. Interimatul	84
4. Rolul Președintelui	85
5. Atribuțiile Președintelui României	86
5.1. Atribuțiile Președintelui în raporturile sale cu Parlamentul	87
5.2. Atribuțiile Președintelui ca șef al executivului	89
5.3. Atribuții în cazuri excepționale, art. 92 și 93 din Constituție	92
5.4. Atribuțiile în raporturile cu justiția	92
5.5. Atribuțiile Președintelui în domeniul politicii externe	93
6. Aplicații practice	94
6.1. Întrebări	94
6.2. Teme de referat	95
6.3. Test-grilă	95
6.4. Spețe	101
6.5. Bibliografie	102
6.6. Legislație incidentă	103

TEMA 5. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	105
1. Administrația Prezidențială	105
2. Actele Președintelui României: art. 100 din Constituție	106
2.1. Actele exclusiv juridice (decretele)	107
2.2. Actele exclusiv politice ale Președintelui României (art. 88 din Constituție)	109
3. Aplicații practice	111
3.1. Întrebări	111
3.2. Teme de referat	111
3.3. Test-grilă	112
3.4. Spețe	117
3.5. Bibliografie	119
3.6. Legislație incidentă	120
TEMA 6. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	122
1. Răspunderea Președintelui României	122
1.1. Răspunderea politică a Președintelui României	123
1.2. Regimul răspunderii penale a Președintelui României	125
2. Aplicații practice	129
2.1. Întrebări:	129
2.2. Teme de referat	130
2.3. Test-grilă	131
2.4. Spețe	136
2.5. Bibliografie	137
2.6. Legislație incidentă	138
TEMA 7. GUVERNUL	140
1. Rolul Guvernului României	140
1.1. Condiții pentru calitatea de membru al Guvernului	143
1.2. Durata mandatului	145
1.3. Încetarea funcției de membru al Guvernului	146
2. Structura Guvernului	148
3. Aplicații practice	149
3.1. Întrebări	149
3.2. Teme de referat	149
3.3. Test-grilă	149
3.4. Spețe	154
3.5. Bibliografie	154
3.6. Legislație incidentă	155

TEMA 8. GUVERNUL	156
1. Regimul investiției Guvernului: art. 83 și art. 103 Constituție	156
2. Statutul primului-ministru	159
3. Aparatul de lucru al Guvernului potrivit Codului administrativ	161
4. Organizarea și funcționarea Guvernului.....	162
5. Aplicații practice	163
5.1. Întrebări.....	163
5.2. Teme de referat	163
5.3. Test-grilă.....	163
5.4. Spețe.....	169
5.5. Bibliografie	170
5.6. Legislație incidentă	171
TEMA 9. GUVERNUL	172
1. Actele Guvernului: art. 108 din Constituție	172
1.1. Hotărârile Guvernului	172
1.2. Ordonanțele Guvernului.....	173
1.2.1. Regimul constituțional al ordonanței Guvernului (ordonanța obișnuită):	174
1.2.2. Regimul constituțional al ordonanțelor de urgență.....	174
1.3. Actele emise de către primul-ministru	175
1.4. Delegarea legislativă.....	176
2. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului	176
3. Răspunderea Guvernului și a miniștrilor.....	178
3.1. Regimul răspunderii Guvernului potrivit Constituției	178
3.2. Răspunderea politică a Guvernului și a membrilor săi	179
3.2.1. Moțiunea de cenzură (art. 113 din Constituție)	179
3.2.2. Angajarea răspunderii Guvernului (art. 114 din Constituție)	180
3.3. Răspunderea penală a membrilor Guvernului (art. 109 din Constituție).....	181
3.4. Răspunderea patrimonială a Guvernului și a miniștrilor.....	182
4. Ministerele.....	183
5. Autoritățile administrative autonome.....	184
6. Serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale ale administrației.....	185
7. Aplicații practice	187
7.1. Întrebări.....	187
7.2. Teme de referat	187
7.3. Test-grilă.....	188

7.4. Speță	196
7.5. Bibliografie	197
7.6. Legislație incidentă	197
TEMA 10. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	199
1. Principiile administrației publice locale	199
1.1. Principiul descentralizării	200
1.2. Principiul autonomiei locale	201
1.3. Principiul deconcentrării	203
1.4. Dreptul minorităților de a-și folosi limba maternă în relațiile cu administrația publică	204
1.5. Principiul consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit	206
1.6. Principiul eligibilității autorităților administrației publice locale	207
1.7. Principiul legalității	208
1.8. Principiul cooperării	209
1.9. Principiul responsabilității	209
1.10. Principiul constrângerii bugetare	209
2. Administrația publică locală – cadru general	210
3. Aplicații practice	211
3.1. Întrebări	211
3.2. Teme de referat	212
3.3. Teste-grilă	212
3.4. Speță	216
3.5. Bibliografie	216
2.6. Legislație incidentă	218
TEMA 11. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	219
1. Autoritățile locale	219
1.1. Consiliul local	219
1.2. Secretarul general al unității administrativ-teritoriale	225
1.3. Primarul	226
2. Autorități județene: consiliul județean, președintele consiliului județean	229
2.1. Consiliul județean	229
Răspunderea	230
2.2. Președintele consiliului județean	231
3. Aplicații practice	232
3.1. Întrebări:	232
3.2. Teme de referat	233

3.3. Teste-grilă	233
3.4. Spețe.....	238
3.5. Bibliografie	239
3.6. Legislație incidentă	240
TEMA 12. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	241
1. Prefectul	241
1.1. Cadrul general.....	241
1.2. Condiții pentru numire.....	242
1.3. Atribuțiile prefectului potrivit Codului administrativ	242
1.4. Tutela administrativă	243
1.5. Statutul prefectului.....	244
1.6. Incompatibilități.....	244
1.7. Actele prefectului.....	245
1.8. Aparatul de specialitate.....	245
1.9. Răspunderea prefectului și a subprefectului	246
2. Subprefectul	246
3. Aplicații practice:	246
3.1. Întrebări.....	246
3.2. Teme de referat	247
3.3. Teste-grilă	247
3.4. Speță.....	250
3.5. Bibliografie	250
3.6. Legislație incidentă	251
TEMA 13. FUNCȚIA PUBLICĂ	252
1. Definiția funcției publice și a funcționarului public.....	252
1.1. Natura juridică a funcției publice.....	253
1.2. Principiile pe care se întemeiază funcția publică	254
2. Clasificarea funcțiilor publice și a funcționarilor publici.....	254
3. Funcționarul public	258
4. Condițiile de acces în funcțiile publice	259
5. Numirea în funcție.....	261
6. Funcționarul în fapt.....	262
7. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici	263
7.1. Drepturile funcționarilor publici	263
7.2. Îndatoririle funcționarilor publici.....	264
8. Aplicații practice	267
8.1. Întrebări:.....	267

8.2. Teme de referat	267
8.3. Teste-grilă	268
8.4. Spețe	271
8.5. Bibliografie	272
8.6. Legislație incidentă	273
TEMA 14. FUNCȚIA PUBLICĂ	275
1. Conflictul de interese și alte interdicții	275
2. Răspunderea funcționarilor publici	276
2.1. Răspunderea disciplinară	278
2.1.1. Abaterea disciplinară	278
2.1.2. Sancțiunile disciplinare	279
2.2. Răspunderea contravențională	281
3. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public conform Codului administrativ	282
3.1. Modificarea raportului de serviciu:	282
3.2. Suspendarea raportului de serviciu	282
3.3. Încetarea raporturilor de serviciu:	283
4. Aplicații practice	283
4.1. Întrebări	283
4.2. Teme de referat	284
4.3. Test grilă	284
4.4. Spețe	286
4.5. Bibliografie	288
4.6. Legislație incidentă	289
PARTEA A II-A	
Întrebări pentru pregătirea studenților în vederea susținerii examenului	290
Spețe	297
Model recomandat de referat:	315